

Commentaar plan Museum Prinsenhof, Delft, 15 juli 2018

Jan Brouwer en Ineke Hulshof, betrokken burgers

Intro

Het Museum Prinsenhof (MPH) is van plan het museum grondig te verbouwen en geschikt te maken voor de 21ste eeuw. Bovendien is het voorstel het Sint Agathaplein te vernieuwen en er een museumplein van maken. Het is toe te juichen dat men (weer) wil investeren in cultuur maar er zijn wel enige kanttekeningen te plaatsen bij de voornemens.

Ambities wel erg bescheiden

De kosten zijn geraamd op 25 miljoen euro. Dat is veel voor een betrekkelijk klein museum. Per vierkante meter komt het museum in de zelfde categorie als het Rijksmuseum. Het Rijksmuseum investeerde 375 miljoen en slaagde er in de bezoekers te verdubbelen van 1 naar ruim 2 miljoen per jaar. De ambitie van het Museum Prinsenhof om van 85 naar 100 duizend te gaan is dan heel bescheiden. Als we de investering in 15 jaar afschrijven dan betaalt het Rijksmuseum voor iedere nieuwe bezoeker 25 euro. Bij het Museum Prinsenhof is dat 111 euro per nieuwe bezoeker. Gezien de besteding van toeristen is het haast onmogelijk dit bedrag terug te verdienen. Een binnenlandse toerist geeft 32 euro uit en een buitenlandse toerist 246 euro (zie Visie Toerisme Delft). De ambitie moet omhoog en tenminste naar 200 duizend bezoekers per jaar. We komen dan uit op 14 euro per nieuwe bezoeker. Een mooi voorbeeld is Museum de Fundatie in Zwolle. De investering was 5 miljoen en het aantal bezoekers ging van 100 duizend naar meer dan 250 duizend bezoekers per jaar. Je betaalt dan 2 euro per nieuwe bezoeker. Het was hier overigens niet de verbouwing maar het programma dat het 'm deed.

De vraag is dan wel of je 200 duizend bezoekers kunt halen met de huidige thematiek: Delfts Blauw en het DNA van Delft. Delftenaren komen niet vaak genoeg naar het museum en voor niet Delftenaren is het vermoedelijk niet interessant genoeg. Als je bij zo'n investering een fatsoenlijk aantal bezoekers wilt halen, dan zou je het programma nog eens tegen het licht moeten houden.

Suggesties voor programma

Een suggestie voor een aangepast programma is inzetten op de Europese geschiedenis. Er bestaat al een huis voor de Europese geschiedenis in Brussel. Dat behandelt vooral de 20ste eeuw.

De Europese geschiedenis ten tijde van Willem van Oranje biedt vele aanknopingspunten.

De tachtigjarige oorlog was een onderdeel van een veel groter conflict waar alle grote Europese landen bij betrokken waren. Dat leidde tot de 30jarige oorlog die met de Vrede van Munster in 1648 samen met de 80jarige oorlog werd afgesloten. Veel naties zijn toen gegrondvest.

Voor Willem van Oranje was de hoge adel in heel Europa de huwelijksmarkt. Ons vorstenhuis is verbonden met alle vorstenhuizen van Europa, hetgeen mooie aanknopingspunten biedt voor exposities.

De kunst uit die periode was niet alleen in Nederland van een hoog niveau, maar de Barok kent vele beroemde Europese schilders. De wetenschap uit die tijd maakte grote sprongen voorwaarts. Daarin speelde veel wetenschappers in Europa een rol. Er ontstond een nieuw wereldbeeld.

Het Prinsenhof is een voormalig klooster dat door de reformatie in handen viel van de protestanten. De reformatie heeft grote gevolgen gehad voor Europa. De genoemde 30jarige oorlog ging bijvoorbeeld om een strijd tussen protestanten en katholieken. Europa in de 16de en 17de eeuw lijkt dus een kansrijk thema.

Bijna alle buitenlandse bezoekers komen uit Europa. Zij hebben net als wij hun eigen vaderlandse geschiedenis en missen net als wij het Europese perspectief. Wellicht dat hiermee een unieke trekker wordt gecreëerd.

Er zou goed nagedacht moeten worden over de vorm van de weergave. Een Museum van beleving waarin de historische gebeurtenissen in de ruimtelijke context worden gezet en de oorspronkelijke ruimtelijke structuur van de gebouwen duidelijk herkenbaar wordt uitgewerkt. Dat betekent dat een architectonische ingreep zoals wordt voorgesteld met een foyer aan de Oude Delft die uit de gevel komt een eyecatcher moet zijn, deze kan ook op het bestaande dak ter plaatse worden gemaakt. De kelder zou een historische kelder moeten zijn die in ere wordt hersteld. Het maken van een grote nieuwe kelder past niet in deze opzet, dat scheelt bovendien veel risico en veel geld.

Toegangspoort van de stad

Ten slotte is het huidige Agathaplein met de toegang aan de Phoenixstraat een belangrijke poort naar de historische binnenstad. Het is daarbij erg belangrijk dat de route naar de Oude Delft voorrang krijgt en de aanliggende attracties aanliggend zijn, dus de entree van het Museum Prinsenhof aan de zijkant evenals de entrees van het Prinsenkwartier. Daarbij kan de positie van de entree van het Museum wel een voorname uitstraling krijgen en is er iets voor te zeggen de foyer aan de Oude Delft zijde ruimtelijk ook aan de tuinzijde naar buiten te laten komen. Daarmee kan een nieuwe entree een extra accent krijgen.

De bestaande ommuurde tuin wordt in de avond afgesloten voor publiek. Met het plan de tuin en het plein tot een ruimte in te richten als Museumplein zal dit geheel altijd toegankelijk worden. Dat betekent dat de objecten en alle plekken overzichtelijk moeten worden ingericht met goede verlichting. De vraag is of het daarbij mogelijk is de historische vormgeving daarin terug te brengen. Wij stellen voor daar met een werkgroep experts en omwonende belanghebbenden over van gedachten te wisselen en in workshop verband tot een goed programma van eisen te komen. De herinrichting van dit gebied heeft vanwege de slechte kwaliteit van enkele bomen, de riolering, de bestrating en afwatering een hoge prioriteit. We stellen voor dit onderdeel als apart project te ontwikkelen zodanig dat het plan afgestemd blijft op de plannen voor het Museum Prinsenhof. Het plein is zo belangrijk dat het aan te raden is hiermee te beginnen.